

ИЗЛОЖЕНИЕ

от името на Църковния съвет на Българската Православна Старостилна Църква

Братя и сестри,

Тягостни обстоятелства ни принуждават да се обърнем към вас с тия редове. На 1 септември (19 август, ст. ст.) 2013 г. бившите сестри на Княжевския манастир монахиня Амвросия, расофорната монахиня Варвара и расофорната монахиня Таисия уведомиха писмено Негово Преосвещенство епископ Фотий, че напускат Българската Православна Старостилна Църква и преминават към друга юрисдикция. Междувременно постъпи информация, че седем послушнички от групата сестри около монахиня Амвросия, които през юли т. г. излязоха от Княжевския манастир, също напускат Българската Православна Старостилна Църква заедно с посочените монахини.

Как се стигна до такъв изход от дългогодишната криза в живота на Княжевската обител?

След кончината на приснопаметната матушка игумения Серафима в живота на тачения от всички ни девически манастир „Покров на Пресвета Богородица” назря, започна да се развива и задълбочава тежка криза. За съжаление опитите на Негово Преосвещенство епископ Фотий през следващите няколко години да подпомогне сестринството с общи и индивидуални беседи, с проповеди и с духовно обгрижване на немалка част от сестрите не дадоха желания положителен резултат. В крайно сложната картина от проблеми на най-различно ниво с течение на времето се установиха тревожни явления, изразяващи се в тенденция за обособяване на част от сестрите в затворена общност и на неизбежно свързаните с това отклонения от основни християнски и монашески духовно-нравствени норми.

През 2010 г. епископ Фотий предложи на Манастирския събор да изработи устав като първа стъпка за конкретно преодоляване на противоречията сред сестринството въз основа на един минимум от норми, приети от всички сестри. Уставът следваше да регламентира ясно всички области на манастирския живот.

На 14 юли (1 юли ст. ст.) 2012 г. бе утвърден и влезе в сила приетият от Манастирския събор Устав на девическата обител „Покров на Пресвета Богородица”. Съгласно разпоредбите на Устава в десетдневен срок след тази дата всички сестри трябваше да се запознаят с неговото съдържание и в случай че желаят да останат в манастира, да заявят писмено, че приемат Устава и са готови да го спазват. Петнадесет сестри отказаха да приемат манастирския Устав, като по този начин избраха да напуснат състава на сестринството. По силата на този акт те сами се лишиха от възможност да вземат участие в предвидените от Устава избори за игуменка и за членове на Манастирския събор, в които през октомври миналата година взе участие цялото актуално сестринство. По-голямата част от неприелите Устава сестри бяха послушнички, които живееха в обособен жилищен корпус (т. нар. „Въведенски корпус”) под ръководството на монахиня Амвросия – старша сестра, член на Манастирския събор до решението ѝ да не приеме Устава и съответно да излезе вън от състава на сестринството. Нейна помощничка бе расофорната монахиня Варвара. На 14 септември (1 септември ст. ст.) 2012 г. тази група сестри се обърна към епископ Фотий с молба да им бъде дадено разрешение да основат нова монашеска община в юрисдикцията на Българската Православна Старостилна Църква. В продължение на повече от седем месеца Църковният съвет обстойно проучи огромен по обем писмен материал, който включва и много индивидуални и групови изложения и писма на монахиня Амвросия, на расофорната монахиня Варвара и на групата

сестри около тях. В резултат от това бяха установени причините, довели до разделение сред сестринството. В Изложението, изготвено от Съвета, бе обхванат периодът от 2006 г., когато се проявяват и уплътняват първите признаци на разделение между сестрите, до 24 април (н. ст.) т. г. Бяха установени, анализирани и систематизирани сериозни отклонения от духовно-нравствените християнски норми и правилата на монашеското общежитие в живота на групата сестри, обособила се под ръководството на монахиня Амвросия и на расофорната монахиня Варвара, в следните направления:

1. Сред споменатата група сестри от Въведенския корпус е започнала да се създава атмосфера на затворено общество, на „общност в общността”, на „манастир в манастира”. Един от основните признаци на такъв тип общества е ниското ниво на самокритичност на техния лидер. За съжаление редица случаи показваха, че монахиня Амвросия проявява твърда увереност в собствената си правота, в безусловната правилност на определени свои виждания и преценки. Уви, тази увереност е дотолкова развита, че монахиня Амвросия започва систематично да се противопоставя на решенията на Манастирския събор и да отказва да им се подчини. Подобно поведение беше проявено и спрямо решенията на Църковния съвет и архиерея.
2. Друг признак на капсулирана религиозна общност е утвърждаването на принципа за пълна морална и душевна зависимост на членовете ѝ от лидера. Волята на лидера стои над съвестта и нравствения закон. Всичко е позволено, щом го постановява лидерът. Всичко, което той изисква, е безусловно задължително независимо от нравствената му оценка. Отношението към монашеското послушание, което е било култивирано сред послушничките във Въведенския корпус, е двойко. От една страна, старшите сестри на Въведенския корпус систематично се противопоставят на Манастирския събор, а, от друга, те изискват от младшите сестри в корпуса да проявяват безусловно послушание спрямо самите тях. Младшите сестри следва да приемат решенията и разпорежданията на старшата сестра в корпуса без разсъждение, а в същото време решенията на останалите старши сестри-членове на Събора се обсъждат, коментират, критикуват, отменят. Младшите сестри не са възпитавани в стремеж да усвояват светоевангелските начала като основа за формирането на православен светоглед и вътрешно съдържание на своя духовно-нравствен живот. Подобно „освобождение” от нравствена отговорност е довело до безкритично нарушаване на Божиите заповеди, на светоевангелските духовно-нравствени начала и до подмяната им с нравствено неангажирано „послушание” при недостиг на изградени лични нравствени критерии.
3. Отличителен признак на затвореното религиозно общество е манипулативното въздействие върху членовете му с цел да се поставят в психологическа зависимост от лидера. Сред сестрите от Въведенския корпус това се е осъществявало с различни похвати: създаване на чувство на вина *именно пред старшата сестра*, внушения, че спасението им е гарантирано, ако те имат пълно доверие към нея и се поверят всецяло на нейното ръководство. Обратно, внушавало им се, че те се намират в голяма опасност при откъсване от това ръководство, защото сами не знаят кое е добро и полезно. Послушничките са били манипулирани с уверението, че така е постъпвала и приснопаметната матушка игумения Серафима.
4. Симптоматично за затвореното общество е чувството за изключителност, груповото самочувствие, враждебността му към най-добронамерени увещания за корекция отвън. В рамките на малката капсулирана общност сестрите около монахиня Амвросия стават все по-податливи на убеждението, че водят истински стойностен духовен живот. Убедени са, че имат духовно ръководство от „старица”, която е духовна наследница на матушка Серафима и е надарена с благодатта да ръководи душите към спасение. Оттук закономерно се налага разбирането, че сестрите, които се

поверяват на нейното ръководство, следват правилна посока в духовния си живот и напредват духовно, тяхното поведение се окачествява от самата монахиня Амвросия като „най-примерно”. Повечето от останалите сестри в техните очи са „лениви”, „нерадиви”, „искат да живеят по своя воля”, „болни са духовно”, „обхванати са от страст”. Тази категоризация неизбежно поражда убеденост, че такива сестри са по-нисши в духовно отношение. Така култивираното съзнание за лична и групова значимост естествено се допълва с увереността, че именно те, групата сестри от Въведенския корпус, са истинските духовни наследници на матушка Серафима. Не е удивително, че при подобно общностно и лично самосъзнание се развива вредно самочувствие, което отделя душите от спасителното покаяно осъзнаване на собствената греховна увреденост. Прояви на такова самочувствие са случаите, в които сестри от групата, включително и послушнички, си позволяват да наставляват духовно миряни. Всичко това говори за сериозна духовна нездравина и изопачаване на автентичното монашеско учение и традиции.

5. Групово обособяване, водещо до възникване на „манастир в манастира”, е нарушение на основна норма за монашески живот, отразена в Устава на св. Василий Велики (гл. 29): „Братята трябва да имат любов един към друг, но не бива двама или трима, като се съгласят помежду си, да създават особени дружески връзки. Защото това не е любов, а смущение и разделение и заедно с това – доказателство за порочността на сдружилите се. Ако те обичаха общото благочиние, то биха имали обща и равна внимателна любов към всички, а когато отсичайки и отделяйки себе си, стават общество в обществото, такъв дружески съюз е зъл съюз ...”. Според светителя, ако устройващият такъв съюз не приеме направените по надлежния начин увещания, трябва да бъде отстранен от обителта. Вследствие от обособяването на групата сестри и създадените неправилни вътрешни отношения в нея във времето се стига до все по-голямо затваряне и се развива неискреност, двойственост при защитаването на груповата кауза, включително и по отношение на архиерея.

С оглед на установените сериозни отклонения от духовно-нравствените начала, на които следва да се подчинява животът в православното монашеско общежитие, Църковният съвет на Българската Православна Старостилна Църква прие следното Решение относно Молбата от 14 септември (1 септември ст. ст.) 2012 г. на група сестри до Негово Преосвещенство Триадицкия епископ Фотий за основаването на нова монашеска община в юрисдикцията на Българската Православна Старостилна Църква:

РЕШЕНИЕ №1/26 април (13 април ст.ст.) 2013 г.

1. Църковният съвет на Българската Православна Старостилна Църква намира, че Молбата на групата сестри за основаване на нова монашеска община не следва да бъде удовлетворена.
2. Монахиня Амвросия следва да преустанови духовното ръководство на други сестри.
3. Монахиня Амвросия и расофорната монахиня Варвара не следва да заемат ръководни длъжности в монашеско общежитие за период от време, определен от управляващия архиерей.

На 13 май (30 април, ст. ст.) 2013 г. Решението на Църковния съвет заедно с пространното Изложение към него бе предоставено на всяка една от сестрите, подписали Молбата за отделянето в нова монашеска община. Съветът предложи на сестрите, след като се запознаят с неговото становище, да преосмислят позицията си и да направят постъпки да бъдат приети отново в сестринството на манастира съгласно възможностите, които предоставя неговият Устав.

До 20 май (7 май, ст. ст.) 2013 г. всички сестри от групата подадоха молби до Манастирския събор да бъдат приети отново в състава на сестринството, към което те не принадлежаха от 24 юли (11 юли ст. ст.) 2012 г., макар и да продължаваха да живеят на територията на манастира. В самите молби те изказваха готовност да се съобразят с Решението на Църковния съвет и да спазват Устава на манастира.

За духовник на групата сестри бе определен свещеник, член на Църковния съвет, който проведе срещи и разговори с тях общо и поотделно, като пое и индивидуалното им духовно обгрижване. В резултат бе установено, че групата сестри не приема по същество Изложението на Църковния съвет. Много от констатациите в него се окачествяват като „лъжа” и „клевета”, особено тези, които се отнасят до монахиня Амвросия. Не се приемат изводите за духовно нездравите взаимоотношения в групата и по-специално отношението на сестрите към монахиня Амвросия; напротив – настоява се, че те са „приемственост от Матушка”. Сестрите нямат готовност да приемат духовно-нравствена корекция, стремят се чрез нерегламентирани лични контакти да убедят член на Църковния съвет в своята правота. Като цяло се очерта тревожният извод, че групата сестри продължава да бъде строго обособена затворена формация, която с позицията, изказванията и поведението си продължава да се противопоставя на манастирското управление и на църковната власт.

Тези изводи и констатации бяха открито представени пред сестрите от групата в срещата им с член на Църковния съвет от 1 юли (18 юни ст. ст.) 2013 г., като им се обърна внимание, че не е приемливо само едно привидно подчиняване на Решението на Църковния съвет без никаква промяна в поведението, тъй като това само ще възпроизведе предишното разделение в сестринството. На срещата някои от сестрите заявяват решението си, че не могат да останат в манастира и ще го напуснат.

Става ясно, че сестрите са възнамерявали да останат в манастира именно като група и затова всички са подали молби за повторното им приемане в състава на манастирското сестринство. След като се вижда, че това не може да стане по този начин, те решават да напуснат обителта. Сестрите от групата изобщо не осъзнават, че в разбиранията и начина им на живот са налице сериозни духовни проблеми. Те не възприемат действията на църковната власт като добронамерен и отговорен опит да им се помогне, а окачествяват като гонение всяко нейно действие, което противоречи на тяхното желание. В първите дни на месец юли 2013 г. десет от петнадесетте сестри от групата уведомиха писмено Манастирския събор, че оттеглят молбите си за приемане в състава на сестринството. Както вече бе споменато, в началото на месец септември 2013 г., тези десет сестри напуснаха Българската Православна Старостилна Църква.

***

В писмото си от 1 септември (19 август, ст. ст.) 2013 г. до Негово Преосвещенство епископ Фотий монахиня Амвросия го известява, че преминава към църковна общност под названието „Сръбска истинно православна църква” (СИПЦ), оглавявана от епископ Акакий (Станкович). Като йеромонах той принадлежи към гръцки старостилен Синод, но тъй като последният отказва да го ръкоположи за епископ, напуска гръцката юрисдикция и приема хиротония от Руската истинно православна църква. Според официалния сайт на Сръбската истинно православна църква нейните членове са около триста души и изповядват твърде крайна еклесиология (учение за Църквата).¹ Според епископ Акакий и неговите последователи тайнствата на официалните православни църкви категорично са недействителни (безблагодатни), недействителни са тайнствата и на почти всички православни, които не са в общение с тях. Така например за Сръбската истинно православна църква Синодът на противостоящите е „еретически” и се намира „извън Църквата”. От тази гледна точка и Българската Православна Старостилна Църква също е „еретическа” и се

---

¹http://serbiantrueorthodox.blogspot.com/2008/11/blog-post_14.html

намира „извън“ едната света съборна и апостолска Църква, тъй като нейният предстоятел, епископ Фотий, е ръкоположен именно от архиереи на Синода на противостоящите. Това се потвърждава и от изявления на печално известния йеромонах Касиан (Ангелов), публикувани на сайта на Сръбската истинно православна църква.² Пак там откриваме информация, че група монахини, преминали към СИПЦ от Сръбската патриаршия, са били повторно кръстени, и следователно – миропомазани и постригани в монашество.³ По същия начин, според СИПЦ, ние, клириците и миряните на Българската Православна Старостилна Църква като „еретици“ можем да се приобщим към Православната Църква, само ако бъдем тепърва кръстени от „истински“ православен свещеник. Остава открит въпросът дали групата сестри начело с монахиня Амвросия ще бъдат приети в своята нова юрисдикция след повторно кръщение или „по икономия“ това ще стане „само“ след миропомазване.

В писмо до епископ Фотий от 28 февруари 2013 г. (н. ст.) сестрите от групата пишат: „Всички сме постъпили в манастира при неписан Устав, от доверие към Матушка. Със съставянето на новия Устав и избора на ново управление ние бяхме поставени пред избор за постъпване сякаш в нов манастир. Доколкото ни беше дадена духовна свобода за този избор, то всяка една от нас взе отговорно своето решение.” (Да оставим настрана факта, че не отговаря на истината твърдението на тия сестри, че са били изправени пред избор, след като е встъпило в длъжност „новото управление“ на манастира; те бяха избрали да излязат от манастирското сестринство три месеца преди това). Какво всъщност се получава? Групата сестри решава на напусне Княжевския манастир и в крайна сметка – нашата поместна Църква, уж за да запази – макар и на друго място – „стария манастир“, т.е. „манастира на матушка игумения Серафима“. Обаче според вероучителната позиция на техния нов епископ, матушка Серафима е живяла и починала „вън от Църквата“, защото е принадлежала към „неканонична“ и дори „еретическа“ общност в лицето на Българската Православна Старостилна Църква. Този нелеп извод не се нуждае от коментар.

В последното си писмо до епископ Фотий, монахиня Амвросия го уверява: „Еклесиологичната позиция на нашата Църква (тук тя все още има пред вид Българската Православна Старостилна Църква) е и моя позиция“. Ако това е истина, то е още едно скръбно свидетелство за липса на църковно съзнание и проява на двойствено поведение – сега вече спрямо нейния нов епископ, за когото – както току-що бе споменато – нашата църковна позиция е неправославна, еретическа.

***

Въз основа на изложеното дотук Църковният съвет на Българската Православна Старостилна Църква обръща внимание на всички, които смятат себе си за част от нейните клир и паство, да се въздържат от всякаква форма на църковно и духовно общение с монахиня Амвросия (Василева), с расофорната монахиня Варвара (Табакова), с расофорната монахиня Таусия (Бикова) и със седемте послушнички, напуснали заедно с тях Българската Православна Старостилна Църква.

Погледнато по същество, споменатата група сестри самоволно отсича себе си от Българската Православна Старостилна Църква, като същевременно създава разкол сред нейното паство чрез опитите си в индивидуални разговори с негови членове да привлече привърженици.

Бог да настави, да вразуми, да просвети монахиня Амвросия и сестрите около нея, та да дойдат в себе си и да се завърнат в своя роден дом.

София, 10 септември (28 август, ст. ст.) 2013 г.

²http://serbiantrueorthodox.blogspot.com/2010/12/blog-post_20.html#more коментари 8-ми и 9-ти.

³<http://serbiantrueorthodox.blogspot.com/2008/11/6.html>